

*Załącznik do Uchwały Nr / /20
Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim
z dnia 2020r.*

**Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych
dla Gminy Solec Kujawski na rok 2021**

Spis treści:

I. WPROWADZENIE.....	str. 3
II. DIAGNOZA PROBLEMU UZALEŻNIEŃ I PRZEMOCY NA TERENIE GMINY SOLEC KUJAWSKI.....	str.5
1. Dostępność alkoholu.....	str. 5
2. Analiza częstotliwości występowania zagrożenia patologią wśród dzieci i młodzieży szkolnej oraz kryteria nieprzystosowania społecznego występujące na terenie Gminy Solec Kujawski.....	str. 6
3. Działania profilaktyczne szkół na terenie gminy w roku szkolnym 2019/2020.....	str. 7
4. Wielkość problemu alkoholowego w środowisku lokalnym na podstawie danych Gminnej Komisji Rozwiązywania problemów Alkoholowych w Solcu Kujawskim.....	str.9
5. Problemy społeczne wynikające z nadużywania alkoholu.....	str. 9
III. ZASOBY LOKALNE DO PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI PROFILAKTYCZNEJ I POMOCOWEJ.....	str.13
IV. ADRESACI PROGRAMU.....	str.13
V. CELE PROGRAMU I GŁÓWNE KIERUNKI DZIAŁAŃ.....	str.13
1. Cel główny.....	str.14
2. Cele szczegółowe.....	str.14
3. Główne kierunki działań.....	str.14
VI. ZADANIA GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH.....	str.14
VII. MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU.....	str.18
VIII. REALIZACJA GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH.....	str.19
IX. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNYCH KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH.....	str.20
X. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA ORAZ KOSZTY WYDATKÓW REALIZACJI ZADAŃ GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH.....	str.20

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH DLA GMINY SOLEC KUJAWSKI NA ROK 2021

I. WPROWADZENIE

1. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi zobowiązuje jednostki samorządu terytorialnego do:

- podejmowania działań zmierzających do ograniczania spożycia napojów alkoholowych oraz zmiany struktury ich spożywania, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożywania tych napojów, działania na rzecz trzeźwości w miejscu pracy, przeciwdziałania powstawaniu i usuwaniu następstw nadużywania alkoholu, a także wspierania działalności w tym zakresie organizacji społecznych i zakładów pracy,
- popierania tworzenia i rozwoju organizacji społecznych, których celem jest krzewienie trzeźwości i abstynencji, oddziaływanie na osoby nadużywające alkoholu oraz udzielanie pomocy ich rodzinom, jak również zapewnienia warunków sprzyjających działaniom tych organizacji,
- współdziałania również z Kościołem Katolickim i innymi kościołami oraz związkami wyznaniowymi w zakresie wychowania w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi.

2. Realizacja zadań, o których mowa w w/w ustawie jest prowadzona w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, stanowiącego część strategii rozwiązywania problemów społecznych, uchwalanego corocznie przez radę gminy, uwzględniającego cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, określone w Narodowym Programie Zdrowia. Program jest realizowany przez ośrodek pomocy społecznej, o którym mowa w przepisach o pomocy społecznej, lub inną jednostkę wskazaną w tym programie.

3. Krajowy program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych realizowany jest poprzez: promocję zdrowia, profilaktykę, redukcję szkód, rehabilitację (readaptację, reintegrację) zdrowotną, społeczną i zawodową, współpracę międzynarodową w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

4. Rozwiązywanie problemów alkoholowych oznacza podejmowanie wszechstronnych działań ukierunkowanych na osoby uzależnione od alkoholu i ich rodziny, w trosce o zmniejszenie destrukcyjnych skutków nadużywania alkoholu. Szkody wynikające z nadużywania alkoholu występują we wszystkich obszarach życia ludzkiego. Istnieje zatem konieczność podjęcia intensywnych i skutecznych działań profilaktycznych, leczniczych, prewencyjnych

i rehabilitacyjnych.

5. Działania zaplanowane w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2021 r. stanowią nie tylko kontynuację zadań i przedsięwzięć zapoczątkowanych w minionych latach, ale także dają odpowiedź na nowe sugestie i potrzeby środowisk realizujących zadania w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

6. Podstawa prawna i merytoryczna programu.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy Solec Kujawski na rok 2021 opracowano na podstawie:

- Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2019 r., poz. 2277 ze zm.).
- Ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2020 r., poz. 176 t.j.).
- Ustawy z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych (Dz. U. z 2018 r., poz.1205 ze zm.).
- Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020 r., poz. 218 t.j.).
- Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876).
- Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2019 r., poz. 852 ze zm.).
- Ustawy z dnia 8 marca 1990 o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r., poz. 713 ze zm.).
- Ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 r., poz. 1057).

Dokumenty krajowe, regionalne i lokalne, z realizacją, których koresponduje realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy Solec Kujawski na rok 2021:

- Narodowy Program Zdrowia na lata 2016 – 2020 (Rozporządzenie Rady Ministrów z 4 sierpnia 2016 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020, Dz.U.2016, poz.1492).
- Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020.
- Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Miasta i Gminy Solec Kujawski na lata 2016-2020 (Uchwała Nr XII/116/15 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim z dnia 18 grudnia 2015 r.).

II. DIAGNOZA PROBLEMU UZALEŻNIEŃ I PRZEMOCY NA TERENIE GMINY SOLEC

KUJAWSKI

Diagnoza problemów alkoholowych, przemocy służy przede wszystkim dostosowaniu lokalnej polityki wobec problemu alkoholizmu. Diagnoza ma charakter dynamiczny i wymaga stałej aktualizacji, a monitoring problemów alkoholowych dostarcza danych do ewaluacji podejmowanych działań.

1. Dostępność alkoholu.

Alkohol jest towarem legalnym, powodującym jednak istotne szkody zdrowotne, społeczne i ekonomiczne. Dlatego obrót napojami alkoholowymi objęty jest pewnymi prawnymi ograniczeniami zarówno pod względem dostępu fizycznego (gęstość sprzedaży), jak i ekonomicznego (podatek akcyzowy).

Tabela nr 1: Statystyka wydanych w 2019 roku zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie gminy Solec Kujawski.

Sprzedaż napojów alkoholowych na terenie gminy Solec Kujawski		ROK 2019
1.1 Liczba punktów sprzedaży, posiadających zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży:		
a)	A - do 4,5% zawartości alkoholu oraz piwo	38
b)	B - od 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa)	36
c)	C - powyżej 18 % zawartości alkoholu	37
1.2. Liczba punktów sprzedaży, posiadających zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży:		
a)	A- do 4,5% zawartości alkoholu oraz piwo	21
b)	B -od 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa)	7
c)	C - powyżej 18 % zawartości alkoholu	5
1.3. Liczba wydanych zezwoleń:		
a)	na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży	34
b)	na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży	6
1.4. Liczba cofniętych zezwoleń:		
a)	z powodu likwidacji punktu	16
b)	z powodu braku uiszczenia opłaty	2
c)	z powodu nie przestrzegania zasad sprzedaży napojów alkoholowych	0
d)	z powodu rezygnacji z zezwolenia	9

Źródło: Urząd Miejski w Solcu Kujawskim.

2. Analiza częstotliwości występowania zagrożenia patologią wśród dzieci i młodzieży szkolnej

oraz kryteria nieprzystosowania społecznego występujące na terenie Gminy Solec Kujawski
(zestawienie dotyczy roku szkolnego 2019/2020 sporządzono na podstawie danych pochodzących od pedagogów szkolnych):

Szkoła Podstawowa Nr 1

Liczba uczniów ogółem

535 uczniów

▪ brak odpowiedniej opieki w rodzinie	27 uczniów
▪ nadzór kuratora sądowego	7 uczniów
▪ nadużywanie alkoholu w rodzinie	brak informacji
▪ przemoc fizyczna wobec dzieci	1 uczeń
▪ konflikty rodzinne	10 uczniów
▪ agresja wobec innych uczniów	10 przypadków
▪ wandalizm	3 przypadki
▪ wymuszenia pieniędzy (rzeczy)	brak informacji
▪ uczestnictwo w grupach nieformalnych	brak informacji
▪ wagary	14 uczniów
▪ spożywanie alkoholu	brak informacji
▪ palenie papierosów	brak informacji
▪ używanie narkotyków	brak informacji

Szkoła Podstawowa Nr 4

Liczba uczniów ogółem

889 uczniów

▪ brak odpowiedniej opieki w rodzinie	ok. 47 uczniów
▪ nadzór kuratora sądowego	11 uczniów
▪ nadużywanie alkoholu w rodzinie	ok. 18 uczniów
▪ przemoc fizyczna wobec dzieci	3 uczniów
▪ konflikty rodzinne	brak informacji
▪ agresja wobec innych uczniów	16 uczniów
▪ wandalizm	ok. 5 uczniów
▪ wymuszenia pieniędzy	2 uczniów
▪ uczestnictwo w grupach nieformalnych	10 uczniów
▪ wagary	16 uczniów
▪ spożywanie alkoholu	2 uczniów
▪ palenie papierosów	16 uczniów
▪ używanie narkotyków	2 uczniów

Zespół Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych

<i>Liczba uczniów ogółem –</i>	258 uczniów
▪ brak odpowiedniej opieki w rodzinie	11 uczniów
▪ nadzór kuratora sądowego	10 uczniów
▪ nadużywanie alkoholu w rodzinie	4 uczniów
▪ przemoc fizyczna wobec dzieci	1 uczeń
▪ konflikty rodzinne	25 uczniów
▪ agresja wobec innych uczniów	13 uczniów
▪ wandalizm, niszczenie mienia szkoły	6 uczniów
▪ wymuszenia pieniędzy	brak informacji
▪ uczestnictwo w grupach nieformalnych	5 uczniów
▪ wagary	12 uczniów
▪ spożywanie alkoholu	41 uczniów
▪ palenie papierosów	93 uczniów
▪ używanie narkotyków	9 uczniów

Pedagodzy szkolni, podając powyższe dane opierali się na oficjalnie zgłoszonych i wykrytych przypadkach.

3. Działania profilaktyczne szkół na terenie gminy w roku szkolnym 2019/2020

Szkoła Podstawowa nr 1

a) Liczba wdrażanych programów profilaktycznych w szkole – 2:

- „Pajęczyna marzeń”
- „W kręgu schematów”

b) Liczba uczestników szkolnych programów profilaktycznych:

- dzieci i młodzież – 450,
- rodzice - 0,
- nauczyciele - 50.

c) Liczba osób przeszkolonych w zakresie interwencji i pomocy ofiarom przemocy w rodzinie – 25.

Inne działania profilaktyczne:

- Spotkania ze specjalistą ds uzależnień
- Stop Wagarom
- Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny
- Szkoła z charakterem

- Udostępnianie materiałów profilaktycznych on-line podczas zdalnego nauczania

Szkoła Podstawowa Nr 4 w Solcu Kujawskim

a) Liczba wdrażanych programów profilaktycznych w szkole – 3:

- Program Profilaktyczny Szkoły,
- „Program Domowych Detektywów”,
- „ Cyberprzemoc”

b) Liczba uczestników szkolnych programów profilaktycznych:

- dzieci i młodzież – 889,
- rodzice – ok. 10,
- nauczyciele – 55.

c) Liczba osób przeszkolonych w zakresie interwencji i pomocy ofiarom przemocy w rodzinie – 41.

d) Inne działania profilaktyczne:

- Dyżury terapeuty ds. uzależnień,
- Spotkania uczniów z policjantem na zajęciach,
- Godziny wychowawcze na temat przyczyn i skutków uzależnień,
- Zajęcia z psychologiem i pedagogiem na temat zagrożeń związanych z substancjami psychoaktywnymi,
- Monitorowanie obiektu szkolnego,
- Koordynowanie działań profilaktycznych z innymi instytucjami (MGOPS, Sąd Rodzinny i Nieletnich, kuratorzy, PPP, PZP, PCPR, Punkt Światelko),
- Analiza zagrożeń dwa razy w ciągu roku szkolnego przedstawienie na posiedzeniach Rady Pedagogicznej przez pedagoga.

Zespół Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych w Solcu Kujawskim

a) Liczba wdrażanych programów profilaktycznych w szkole – 4:

- „Jak żyć z ludźmi”,
- „Nasze spotkania”,
- Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny
- Program „FRED GOES NET” – kierowany do młodych użytkowników marihuany.

b) Liczba uczestników szkolnych programów profilaktycznych:

- młodzież – 260,
- rodzice – 140,
- nauczyciele – 20.

c) Liczba osób przeszkolonych w zakresie interwencji i pomocy ofiarom przemocy w rodzinie - 1.

Inne działania profilaktyczne:

- dyżur specjalisty ds. uzależnień dwa razy w miesiącu na terenie szkoły,
- szkolenia dla rodziców w zakresie wczesnej interwencji w sytuacji gdy dziecko sięga po środki zmieniające świadomość.

4. Wielkość problemu alkoholowego w środowisku lokalnym na podstawie danych Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Solcu Kujawskim.

Tab. 2. Wnioski do GKRPA w latach 2017-2019

	2017	2018	2019
Liczba wniosków o leczenie odwykowe skierowane do GKRPA	48	29	46
Liczba wniosków o leczenie odwykowe, skierowanych do sądu	33	9	24
Liczba osób, które podjęły leczenie odwykowe	6	10	12

Źródło: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Solcu Kujawskim.

Wskaźnikiem problemów alkoholowych występujących w gminie jest też liczba wniosków o zobowiązanie osób do leczenia odwykowego, przyjętych do GKRPA. Jak wynika z powyższej tabeli liczba wniosków o leczenie odwykowe kształtuje się mniej więcej na podobnym poziomie. W 2018 roku zmniejszyła się zarówno liczba wniosków przyjętych do GKRPA jak i liczba wniosków o leczenie odwykowe skierowanych do sądu. Analizując jednak liczbę osób zgłoszonych do Komisji należy pamiętać, że ustawową procedurą objęte są nie tylko osoby zgłoszone w danym roku kalendarzowym. Podejmuje się bowiem działania skierowane do wszystkich osób zarejestrowanych jako osoby nadużywające alkoholu. Są to sprawy, których prowadzenie ze względu na specyfikę choroby alkoholowej (nawroty, niekonsekwencja, mechanizmy obronne a zwłaszcza mechanizm zaprzeczeń) jest rozciągnięte w czasie, wstrzymane i odnawiane. Stąd działania Komisji nie mogą ograniczać się tylko do zgłoszeń bieżących.

5. Problemy społeczne wynikające z nadużywania alkoholu.

Picie alkoholu odbywa się najczęściej w przestrzeni społecznej (w określonych miejscach, czasie i w otoczeniu innych ludzi), a negatywne efekty działania alkoholu (agresja, przemoc, zachowania ryzykowne, zachowania przestępcze, wypadki) dotyczą nie tylko pijącego, ale również otaczające go osoby. Najważniejsze szkody społeczne wynikające z picia alkoholu to:

- zaburzenia życia rodzinnego związane z alkoholem, w tym zjawisko przemocy w rodzinie,
- nietrzeźwość w miejscach publicznych (zakłócenia porządku i nagabywanie, przestępstwa, wykroczenia, wypadki, nietrzeźwość w miejscu pracy).

Członkowie rodzin z problemem alkoholowym są grupą ryzyka, która jest szczególnie narażona na przemoc. Trzeba jednak pamiętać, że przemoc może mieć miejsce zarówno w rodzinach tzw. dysfunkcyjnych (gdzie są takie zjawiska jak: uzależnienie, bezrobocie itp.) jak i w rodzinach o wysokim statusie społecznym, w których z pozoru nie ma większych problemów. Oszacowaniu skali zjawiska przemocy w rodzinie w środowisku lokalnym służą dane dotyczące realizacji procedury Niebieskiej Karty.

Tab. 3. Realizacja Procedury Niebieskiej Karty w latach 2017-2019

L. p.	DANE DOTYCZĄCE REALIZACJI PROCEDURY NIEBIESKA KARTA	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019
1.	Liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego	4	4	4
2.	Liczba prowadzonych procedur „Niebieskie Karty” – ogółem	91	121	109
	- w tym z poprzedniego roku	25	35	35
3.	Liczba formularzy Niebieskie Karty- A, przekazanych do przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego w bieżącym roku	66	86	74
	w tym: - przekazanych przez Policję	48	70	41
	- przekazanych przez pomoc społeczną	17	14	28
	- przekazanych przez oświatę	1	1	3
	- przekazanych przez ochronę zdrowia	0	0	1
	-przekazanych przez GKRPA	0	1	1
4.	Liczba rodzin objętych Procedurą „Niebieskie Karty“	53	66	61
5.	Liczba osób w rodzinach objętych procedurą „Niebieskie Karty“	171	226	193
6.	Liczba osób wskazanych w NK jako osoby dotknięte przemocą w rodzinie	52	80	68
	w tym: - kobiety	45	57	51
	- mężczyźni	3	10	5
	- małoletni	4	13	12
7.	Liczba osób wskazanych w NK jako osoby stosujące przemoc w rodzinie	51	70	65
8.	Liczba spraw skierowanych do Prokuratury, Policji	8	8	7
9.	Liczba zwołanych grup roboczych w bieżącym roku	53	66	61
10.	Liczba spotkań grup roboczych	169	273	209
11.	Liczba zakończonych Procedur „Niebieskie Karty”, w tym z roku poprzedniego ogółem	39	67	66
12.	Liczba przypadków odebrania dziecka z rodziny przez pracownika socjalnego wykonującego obowiązki służbowe(zgodnie z art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie).	0	3 interwencje 5 dzieci	0

Źródło: Zespół Interdyscyplinarny w Solcu Kujawskim.

Wśród osób stosujących przemoc w rodzinie w znacznym stopniu alkohol jest przyczyną tego zjawiska. W 2017 roku na 53 wszczęte procedury „Niebieskie Karty” w 38 przypadkach przyczyną

stosowania przemocy był alkohol, co stanowiło 71,69 % wszystkich kart, w 2018 roku na 66 wszczętych procedur „Niebieskie Karty” w 42 przypadkach przyczyną stosowania przemocy był alkohol, co stanowiło 63,63 % wszystkich kart, natomiast w 2019 roku na 61 wszczętych procedur „ Niebieskie Karty ” w 34 przypadkach przyczyną stosowania przemocy był alkohol, co stanowiło 55,74 % wszystkich kart.

Osoby i rodziny dotknięte problemem przemocy mają możliwość wsparcia i pomocy oferowanej przez specjalistów - psychologa, pracownika socjalnego i kuratora zawodowego, pracujących w Punkcie Konsultacyjnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Tab. 4. Pomoc prawna, psychologiczna i praca socjalna udzielane w Punkcie Konsultacyjnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie:

L. p.	Dane dotyczące pomocy w PK	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019
1	Liczba porad i konsultacji ogółem	251	265	184

Źródło: Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Solcu Kujawskim

Tab. 5. Pomoc udzielana rodzinom z problemem alkoholowym:

L. p.		Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019
1.	Faktyczna liczba rodzin korzystających z pomocy MGOPS	593	643	620
2.	Liczba rodzin z problemem alkoholowym, którym udzielono pomocy	46	43	57

Źródło: Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Solcu Kujawskim.

W 2017 roku liczba rodzin z problemem alkoholowym w stosunku do ogółu rodzin korzystających z pomocy społecznej wynosiła to 7,76 %, w 2018 roku 6,69 %, natomiast w 2019 roku 9,19 %. Jak wynika z powyższego udział procentowy rodzin z problemem alkoholowym w stosunku do ogółu rodzin korzystających z pomocy Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Solcu Kujawskim w 2019 roku jest wyższy niż w latach ubiegłych.

Osoby borykające się z problemem alkoholowym oraz ich rodziny mają możliwość skorzystania z pomocy terapeutów w Punktach Konsultacyjnych, działających przy Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Solcu Kujawskim. Skalę problemu ukazują poniższe dwie tabele.

Tab.6. Pomoc terapeutyczna i porady w Punkcie Konsultacyjnym dla Osób z Problemem Alkoholowym:

L. p.	Dane dotyczące pomocy w PK	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019
-------	----------------------------	----------	----------	----------

1	Liczba porad i konsultacji ogółem	115	137	167
2	Liczba osób, które skorzystały z porad i konsultacji ogółem	57	90	112

Źródło: Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Solcu Kujawskim

Tab.7. Pomoc terapeutyczna i porady w Punkcie Konsultacyjnym dla Osób Współuzależnionych:

L. p.	Dane dotyczące pomocy w PK	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019
1	Liczba porad i konsultacji ogółem	19	40	37
2	Liczba osób, które skorzystały z porad i konsultacji ogółem	11	17	11

Źródło: Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Solcu Kujawskim.

Wśród mieszkańców gminy Solec Kujawski duży problem stanowią osoby nietrzeźwe, w tym nietrzeźwi kierowcy. Z danych Komisariatu Policji w Solcu Kujawskim wynika, że w 2017 roku zatrzymano 22 nietrzeźwych kierowców, a 98 nietrzeźwych osób doprowadzono do wytrzeźwienia do PDOZ (pomieszczenie dla osób zatrzymanych). W 2018 roku zatrzymano 16 nietrzeźwych kierowców, a 77 nietrzeźwych osób doprowadzono do wytrzeźwienia do PDOZ. Natomiast w 2019 roku zatrzymano 27 nietrzeźwych kierowców, a 50 nietrzeźwych osób doprowadzono do wytrzeźwienia do PDOZ.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Solcu Kujawskim w 2019 roku kontynuował projekt streetworker skierowany w stronę osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i osób bezdomnych oraz w stronę dzieci i młodzieży.

Streetworker (pedagog ulicy) miał za zadanie ukazać jak ważne jest zorganizowanie czasu wolnego młodym ludziom, gdyż nuda jest powodem sięgania po pierwszego papierosa, narkotyki, czy alkohol. Praca z dziećmi na ulicy ma zmienić ich perspektywę patrzenia na życie, poszerzenia i zbudowania w umysłach młodych ludzi nowych schematów zachowań, by nabywali dodatkowe umiejętności, które pomogą mu w rozwiązaniu problemów. Streetworker dociera do młodzieży zagrożonej zarówno uzależnieniem jak i wykluczeniem społecznym. Założeniem jego pracy jest praca profilaktyczno-wychowawcza, mająca na celu dostarczenie młodzieży alternatywnych form spędzania czasu wolnego, poprzez wykorzystanie typowej dla wieku aktywności, tak, aby poprzez bezpośredni, niesformalizowany kontakt z pedagogami ulicy kształtować inny styl życia niż oferuje im ich środowisko.

Powyższe dane pozwalają zdiagnozować, iż aktualnie występujące problemy alkoholowe i towarzyszące im negatywne zjawiska wymagają dalszych intensywnych działań zmierzających do ograniczania spożywania napojów alkoholowych i innych zjawisk patologicznych w tym przeciwdziałanie przemocy oraz prowadzenie działań profilaktycznych skierowanych do dzieci

i młodzieży.

III. ZASOBY LOKALNE DO PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI PROFILAKTYCZNEJ I POMOCOWEJ

1. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
ul. 29 Listopada 12, 86-050 Solec Kujawski,
2. Punkt Konsultacyjny dla Osób z Problemem Alkoholowym,
ul. 29 Listopada 12 , 86-050 Solec Kujawski,
3. Punkt Konsultacyjny dla Osób Współuzależnionych,
ul. 29 Listopada 12, 86-050 Solec Kujawski,
4. Punkt Konsultacyjny ds. Przeciwdziałania Narkomanii,
czynny w szkołach na terenie Solca Kujawskiego,
5. Punkt Konsultacyjny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
ul. 29 Listopada 12, 86-050 Solec Kujawski,
6. Organizacje pozarządowe i grupy samopomocowe,
7. Zespół Interdyscyplinarny i Grupy Robocze,
8. Soleckie Centrum Kultury,
9. Placówki oświaty.

IV. ADRESACI PROGRAMU

Adresatami programu są wszyscy mieszkańcy gminy Solec Kujawski, a w szczególności:

- dzieci i młodzież,
- rodzice, opiekunowie i wychowawcy,
- konsumenci i sprzedawcy napojów alkoholowych,
- osoby pijące w sposób ryzykowny, szkodliwy oraz osoby uzależnione,
- rodziny osób z problemem alkoholowym,
- kobiety w ciąży,
- pracownicy podmiotów działających na terenie Solca Kujawskiego, zajmujący się zawodowo lub służbowo profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień,
- inne osoby dorosłe, w tym kierowcy.

V. CELE PROGRAMU I GŁÓWNE KIERUNKI DZIAŁAŃ

1. Cel główny:

Ograniczenie spożywania alkoholu i związanych z tym problemów społecznych i zdrowotnych.

2. Cele szczegółowe:

- Ograniczenie szkód zdrowotnych wynikających ze spożywania alkoholu,
- Ograniczenie zaburzeń życia rodzinnego związanych z alkoholem, w tym ograniczenie skali zjawiska przemocy w rodzinie,
- Ograniczenie skali zjawiska picia alkoholu przez dzieci i młodzież,
- Ograniczenie przypadków naruszeń prawa lub innych zakłóceń życia publicznego przez osoby będące pod wpływem alkoholu,
- Ograniczenie dostępności alkoholu,
- Tworzenie bazy materialnej, organizacyjnej i merytorycznej dla realizacji programu,
- Ograniczenie skali zjawiska przemocy w rodzinie oraz zwiększenie skuteczności pomocy rodzinom,
- Zmniejszenie dostępności i zmiana struktury spożywanego alkoholu,
- Poprawa jakości działań podmiotów realizujących gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

3. Główne kierunki działań

- Profilaktyka uzależnień i edukacja publiczna,
- Pomoc psychospołeczna i prawna,
- Interwencja,
- Terapia, rehabilitacja, integracja społeczna i zawodowa,
- Współpraca, badania, analizy.

VI. ZADANIA GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Zadanie 1.

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem od alkoholu:

1. Udzielanie pomocy osobom uzależnionym oraz zagrożonym uzależnieniem od alkoholu,

w następujących formach:

- a) konsultacje specjalistów,
- b) zajęcia edukacyjne, w tym warsztaty i treningi,
- c) pomoc i wsparcie psychologiczne,
- d) współpraca z innymi instytucjami i organizacjami w realizacji programów edukacyjno - korekcyjnych dla kierowców, którzy utracili prawo jazdy w związku z prowadzeniem pojazdów w stanie nietrzeźwości,
- e) zakup i upowszechnianie materiałów edukacyjnych, informacyjnych o istocie uzależnień.

2.Organizowanie, współorganizowanie, dofinansowanie udziału w konferencjach, seminariów oraz form podnoszących poziom kwalifikacji z zakresu terapii uzależnień.

Zadanie 2.

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy z używaniem alkoholu, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

2.1. Działania na rzecz rodzin z problemem przemocy i uzależnień:

- a) Udzielanie pomocy poprzez: poradnictwo, wsparcie psychologiczne, edukację, psychoedukację, konsultacje specjalistyczne, mediacje rodzinne w ramach Punktów,
- b) Udzielanie pomocy rodzinom, w których występuje problem dysfunkcji wychowawczych związanych z problemem uzależnień i przemocy w rodzinie poprzez: zajęcia edukacyjne, warsztaty umiejętności życia w rodzinie, uczestnictwo w Szkole dla Rodziców, poradnictwo oraz wykłady,
- c) Prowadzenie edukacji publicznej zwiększającej świadomość rodziców i opiekunów w wychowaniu dzieci i młodzieży, korygującej postawy rodzicielskie,
- d) Prowadzenie Punktu Światło, świadczącego specjalistyczną pomoc w związku z uzależnieniem i przemocą w rodzinie, w szczególności dla krzywdzonych dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych,
- e) Prowadzenie edukacji zwiększającej wiedzę i umiejętności specjalistów oraz rodziców z zakresu przemocy w rodzinie, przemocy rówieśniczej, w tym cyberprzemocy,
- f) Realizacja założeń Gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, tworzonego w oparciu o Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2014-2020.

2.2. Udzielanie pomocy rodzinom, w których występują problemy w związku z używaniem substancji psychoaktywnych poprzez:

- a) Konsultacje specjalistów,
- b) Zajęcia edukacyjne,
- c) Warsztaty umiejętności życiowych,
- d) Treningi zachowań,
- e) Poradnictwo,
- f) Psychoterapię,
- g) Współpracę i dofinansowanie działań instytucji i organizacji pozarządowych, realizujących programy skierowane do osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, szczególnie dotkniętych alkoholizmem, przemocą.

2.3. Finansowanie różnych form pomocy dla dzieci oraz rodzin, w których występują problemy w związku z używaniem substancji psychoaktywnych oraz przemocą w rodzinie, poprzez organizację wolnego czasu i wypoczynku.

Zadanie 3.

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych.

3.1. Realizowanie, finansowanie, dofinansowywanie realizacji programów z zakresu profilaktyki uzależnień, w tym:

- a) Programów informacyjno – edukacyjnych,
- b) Programów środowiskowych,
- c) Programów rówieśniczych,
- d) Programów socjoterapeutycznych oraz innych programów zawierających elementy terapii,
- e) Programów adresowanych do tzw. „grup ryzyka“, m.in.: realizacja programów interwencyjnych na rzecz dzieci, młodzieży i rodzin z problemem alkoholowym,
- f) Programów alternatywnych z uwzględnieniem pozalekcyjnych zajęć sportowych,
- g) Programów nowoczesnej profilaktyki zintegrowanej z zastosowaniem skutecznych strategii profilaktycznych oraz rozwiązań nowatorskich,

- h) Programów edukacyjnych dla rodziców i wychowawców,
- i) Programów realizowanych w czasie wolnym od nauki, w tym podczas ferii oraz wakacji.

3.2. Prowadzenie edukacji publicznej także we współpracy z mediami publicznymi. Organizowanie i udział w lokalnych i ogólnopolskich kampaniach, akcjach profilaktycznych.

Promocja zdrowego, bezpiecznego stylu życia, zdrowia psychicznego, poprzez organizowanie, finansowanie, dofinansowywanie różnego rodzaju imprez oraz wydarzeń społeczno - kulturalnych adresowanych do mieszkańców Solca Kujawskiego.

3.3. Prowadzenie działań na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców oraz bezpieczeństwa ruchu drogowego.

3.4. Prowadzenie działań edukacyjnych na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym poprzez działania streetworkera.

3.5. Organizowanie, współorganizowanie szkoleń, konferencji, seminariów i innych podnoszących poziom kwalifikacji realizatorów działań z zakresu profilaktyki zintegrowanej oraz problematyki uzależnień.

3.6. Prowadzenie badań, monitorowanie problemów społecznych, związanych z używaniem substancji psychoaktywnych oraz przemocą w rodzinie.

3.7. Opracowywanie, wykonywanie materiałów służących realizacji działań z zakresu problematyki uzależnień.

3.8. Zakup materiałów, wydawnictw, prasy do realizacji działań z zakresu problematyki uzależnień.

3.9. Inne działania z zakresu profilaktyki.

3.10. Informowanie właścicieli punktów sprzedaży napojów alkoholowych o obowiązku przestrzegania przepisów ustawy oraz Uchwał Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz zasad przyznawania, kontroli i cofania zezwoleń na sprzedaż alkoholu.

Zadanie 4.

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów uzależnień.

4.1. Udzielanie pomocy merytorycznej, organizacyjnej, finansowej instytucjom, osobom fizycznym, organizacjom pozarządowym, w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy.

4.2. Współdziałanie z instytucjami i organizacjami pozarządowymi prowadzącymi działalność na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom, w zakresie realizacji:

- a) Programów profilaktycznych dla dzieci, młodzieży, rodzin, w tym z grup

- podwyższonego ryzyka,
- b) Programów terapeutycznych dla osób uzależnionych i ich rodzin,
  - c) Programów szkoleniowych dla osób pracujących z osobami zagrożonymi oraz uzależnionymi od narkotyków,
  - d) Organizowania imprez promujących zdrowy styl życia.

4.3. Współpraca z ruchami samopomocowymi.

Zadanie 5.

Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych polegająca na podejmowaniu czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego, ponoszenie kosztów z tym związanych oraz kosztów innych działań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Zadanie 6.

Podnoszenie kwalifikacji członków gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych poprzez udział w konferencjach, szkoleniach, warsztatach oraz związane z tym koszty udziału i dojazdu.

Zadanie 7.

Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

VII. MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU

Monitoring realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy Solec Kujawski na rok 2021 będzie opierał się przede wszystkim na gromadzeniu i analizowaniu danych będących w posiadaniu Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Solcu Kujawskim, jako koordynatora Programu. Dodatkowo pozyskiwane będą informacje od innych instytucji i podmiotów w zakresie wskazanym w Programie. Działania wyznaczone do realizacji będą obszarami podlegającymi monitorowaniu i ewaluacji. Rezultatem monitoringu i ewaluacji będą sprawozdania roczne przygotowywane przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Solcu Kujawskim .

VIII. REALIZACJA GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych koordynowana jest przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Solcu Kujawskim.

Realizatorzy programu:

1. Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Solcu Kujawskim – zadania:

- Przygotowanie projektu Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Bieżąca koordynacja i nadzór nad formalną i merytoryczną zgodnością wykonywanych zadań z przyjętym preliminarzem,
- Przeprowadzanie analizy problemów alkoholowych i stanu zasobów w dziedzinie ich rozwiązywania na terenie miasta i gminy,
- Współpraca z instytucjami i organizacjami działającymi w sferze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, tj. z organizacjami pozarządowymi, policją, placówkami służby zdrowia, instytucjami zajmującymi się edukacją, kulturą i sportem oraz wychowaniem w trzeźwości, kuratorami sądowymi i społecznymi.
- Nadzór i koordynacja działalności Punktów Konsultacyjnych i Punktu Świątełko.

2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – zadania:

- Inicjowanie działań w zakresie realizacji zadań własnych gminy związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych,
- Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego,
- Opiniowanie wydawania zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych pod względem zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałą Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim, o których mowa w art. 12 ust. 1 i 3 ustawy (limit i lokalizacja punktów, w których sprzedawane i podawane są napoje alkoholowe),
- Kontrola przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych (na podstawie upoważnienia wystawionego przez Burmistrza, art. 18 ust 8 ww. ustawy), w 2017 r. przeprowadzono 12 kontroli punktów sprzedaży alkoholu, w 2018 r. przeprowadzono 4 kontrole. Natomiast w 2019 r. nie

przeprowadzono żadnej kontoli z uwagi na zmianę przepisów prawa i konieczność dostosowania procedur do obowiązujących norm prawnych.

3. Miejskie jednostki organizacyjne, które posiadają niezbędną wiedzę, doświadczenie i potencjał kadrowy w zakresie zagadnień objętych programem.
4. Podmioty pozarządowe i podmioty wymienione w art. 3 ust.3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz inne instytucje i osoby fizyczne, poprzez zlecenie zadań programu zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

IX. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNYCH KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH.

1. Za udział w posiedzeniach Komisji, za kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych, oraz za dyżury członków gminnej komisji w których udzielali będą poradnictwa z zakresu prawa, pracy socjalnej, oraz profilaktyki alkoholowej ustala się wynagrodzenie dla Przewodniczącego, Z-cy przewodniczącego, sekretarza i członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w wysokości 8 % minimalnego wynagrodzenia.
2. Minimalne wynagrodzenie rozumiane jest, jako minimalne wynagrodzenie za pracę w 2021 r. obwieszczone przez Prezesa Rady Ministrów i ogłoszone w Dzienniku Ustaw z dnia 16 września 2020 r. poz. 1596.
3. Wynagrodzenie przysługuje za udział w posiedzeniach Komisji i wypłacane jest na podstawie listy obecności podpisanej przez przewodniczącego Komisji lub jego zastępcę i sekretarza Komisji.

X. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA ORAZ KOSZTY WYDATKÓW REALIZACJI ZADAŃ GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH.

1. Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych są środki finansowe budżetu gminy pochodzące z opłat za zezwolenia na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych.
2. Koszty planowanych wydatków na realizację zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych określa załącznik nr 1 do niniejszego Programu.

Preliminarz wydatków w 2021
roku
na realizację
Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

L. p.	Rodzaj wydatków	Środki pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych Kwota w zł.	Środki z budżetu własnego Gminy Kwota w zł.
1.	POMOC DLA OSÓB Z PROBLEMEM ALKOHOLOWYM I ICH RODZIN	25 300	0
2.	PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY W RODZINACH	30 360	0
3.	GMINNA KOMISJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH	126 132	5000
4.	PROFILAKTYKA ZACHOWAŃ RYZYKOWNYCH DZIECI I MŁODZIEŻY w tym:	111 295	3259
a.	Prowadzenie Punktu Świeatko świadczącego specjalistyczną pomoc w związku z uzależnieniem i przemocą w rodzinie, w szczególności dla krzywdzonych dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych	77 764	2259
b.	Organizacja Trzeźwościowego Festynu Rodzinnego pt. "Wspólnie przeciw uzależnieniom"	2 000	0
c.	Konkursy (plastyczne, literackie) Konkurs plastyczny „Mówimy Nie uzależnieniom”	0	1000
d.	Programy z obszaru profilaktyki selektywnej dla młodzieży z grup ryzyka - streetworker	31 531	0
5.	DOTACJE CELOWE PRZKAZANE DO SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA NA ZADANIA BIEŻĄCE REALIZOWANE NA PODSTAWIE POROZUMIEŃ (UMÓW) MIĘDZY JEDNOSTKAMI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO	783	0
6.	DOTACJE CELOWE Z BUDŻETU NA FINANSOWANIE LUB DOFINANSOWANIE ZADAŃ ZLECONYCH DO REALIZACJI STOWARZYSZENIOM	15 000	0
	KOSZTY OGÓLEM:	308 870	8259

Wydatki związane z realizacją Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych finansowane są z działu 851 rozdział 85154